

Tweede Kamer der Staten Generaal
t.a.v. de Vaste commissie Financiën
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Rijksstraatweg 69
4194 SK METEREN
Postbus 147
4190 CC Geldermalsen
t- (0345) 471399
info@nvpbg.nl
www.nvpbg.nl

Per e-mail aan cie.fin@tweedekamer.nl en afschrift aan cie.iw@tweedekamer.nl

Meteren, 29 september 2025

Onze referentie: 5NVPBG-DOS.17801.B

Betreft: gevolgen van de verhoging van de afvalstoffenbelasting per 2028 voor de financiële haalbaarheid van bodemsanering en gevolgen voor de woningbouwopgave.

Geacht leden van de Tweede Kamer,

De Nederlandse Vereniging van Procesmatige Grondbewerkingsbedrijven (NVPBG) is opgericht in 1984 en sindsdien nauw betrokken bij de beleidsontwikkelingen op het gebied van bodemsanering en grondreiniging. Ons doel is om te bevorderen dat verontreinigde grond op een doelmatige en milieuverantwoorde wijze procesmatig wordt gereinigd. Een groot deel van de extractieve, thermische en biologische grondreinigers is aangesloten bij de NVPBG.

Per jaar komt er circa 1900 kiloton aan verontreinigde grond. Deze grond wordt gereinigd door een landelijk netwerk van professionele en door de overheid erkende grondreinigingsbedrijven. De kwaliteit en continuïteit van grondreinigers in Nederland is een maatschappelijk belang en zorgt ervoor dat:

- verontreinigingen in de bodem definitief worden opgeruimd;
- gereinigde grond weer kan worden hergebruikt in de circulaire economie;
- percelen met een verontreinigde bodem kunnen worden gebruikt voor maatschappelijke doelen, zoals woningbouw.

Wij hebben kennisgenomen van het voornemen van het kabinet in het Wetsvoorstel belastingplan 2026 om met ingang van 2028 het tarief van de afvalstoffenbelasting te verhogen van € 39,70 per ton afval naar € 90,21 per ton en vervolgens tot structureel € 113,81 per ton vanaf 2035 (prijspeil 2025).

De aanleiding van deze aanzienlijke verhoging, zo blijkt uit de Nota van toelichting, is het niet invoeren van de circulaire polymerenheffing. Als reden wordt aangevoerd dat vanwege de verwachte weglekeffecten is gebleken dat de budgettaire doelstelling niet kan worden gerealiseerd en er een beperkte impuls aan de circulaire economie wordt gegeven. Omdat dit leidt tot een budgettaire derving van € 567 miljoen, stelt het kabinet voor om onder andere de afvalstoffenheffing te verhogen.

Wij vinden deze keuze onbegrijpelijk, omdat dit desastreuze gevolgen zal hebben voor recycling en hergebruik. De recyclingsector wordt hiermee de melkkoe van de overheid, terwijl de overheid juist inzet op de transitie naar een circulaire economie.

Verder stellen wij vast dat de effecten van deze belastingmaatregel onvoldoende zijn onderzocht en in ieder geval niet vaststaat dat deze maatregelen beter en effectiever is dan de polymerenheffing. Om nu al de wijziging van de afvalstoffenbelasting in het Belastingplan op te nemen, terwijl de invoering pas in 2028 is voorzien, vinden wij prematuur.

In het bijzonder vragen wij uw aandacht voor de grote en ongewenste gevolgen van de voorgenomen verhoging van de afvalstoffenbelasting voor de bodemsaneringspraktijk. Hieronder lichten wij dat nader toe.

Veel bodemverontreinigingslocaties worden gesaneerd (met name binnenstedelijk) om woningbouw mogelijk te maken. Daarmee draagt bodemsanering en grondreiniging bij aan het oplossen van het woningtekort in Nederland. De kosten voor de bodemsanering maken daarbij onderdeel van de grondexploitatie. Het is dus van belang dat de bodemsaneringskosten niet onnodig worden verhoogd. De voorgenomen verhoging van de stortbelasting zal er echter juist toe leiden dat het ontwikkelen van terreinen met een bodemverontreiniging voor woningbouw economisch niet meer haalbaar is. Dat is maatschappelijk zeer onwenselijk!

Verontreinigde grond die vrijkomt bij een bodemsanering wordt afgevoerd naar een grondreinigingsinstallatie. De gereinigde grond wordt toegepast in de wegenbouw en in de betonindustrie, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan een circulaire economie. Verder wordt daardoor het gebruik van schaarse primaire grondstoffen verminderd.

Bij het reinigen van grond ontstaat een residustroom van circa 30%. Deze residustroom moet worden gestort. De kosten voor het storten van het reinigingsresidu werken daarmee voor circa 30% door op de kosten per ton te reinigen grond. Het gevolg hiervan wordt geïllustreerd in onderstaand tekstkader.

De kosten voor het storten van het reinigingsresidu zullen als gevolg van de belastingmaatregel met circa €50,00 per ton stijgen. De kosten per ton verontreinigde grond stijgt daarmee met circa €16,50 per ton. De hoeveelheid verontreinigde grond die vrijkomt per m² bodemsanering is projectafhankelijk. Een hoeveelheid van 3 m³ verontreinigde grond per m² is echter niet uitzonderlijk. In een dergelijk geval zullen de saneringskosten bijna €50,00 per m² stijgen.

Uit het tekstkader hierboven blijkt dat de verhoging van de stortbelasting een substantiële kostenverhoging in de grondexploitatie tot gevolg zal hebben. Ook zullen hiermee de kosten voor het saneren van bodems die vervuild zijn met PFAS substantieel stijgen. De verhoging van de stortbelasting draagt daarmee niet bij aan het oplossen van de PFAS problematiek.

De verhoging van de stortbelasting kan ertoe leiden dat een woningbouwproject op een bodemsaneringslocatie niet langer rendabel is. Dit is contraproductief in het licht van het kabinetsbeleid, zoals verwoord in de recent gepubliceerde Nota Ruimte, om veel woningbouwlocaties te ontwikkelen in de komende decennia. Het voornemen staat ook haaks op het advies van de Adviesgroep STOER, die juist voorstel om de stortbelasting voor verontreinigde grond af te schaffen of te verlagen¹.

¹ Rapportage Adviesgroep STOER (10 juli 2025), paragraaf 4.4.

Overigens hebben wij hierover aan de Adviesgroep bericht dat het beter is om de stortbelasting op reinigingsresidu af te schaffen. Feitelijk betreft dat de herintroductie van deze vrijstelling, zoals die eerder was geregeld in de Wet belasting op milieugrondslag en waar de NVPG een voorstander van is (zie [NVPG pleit voor behoud stimulans tot grondreiniging](#)).

Overigens zijn er ook beleidsmatige en juridische effecten. Voor het storten van grond geldt een stortverbod. Verontreinigde grond mag alleen worden gestort indien wordt voldaan aan de “Regeling beoordeling reinigbaarheid grond”. Hiervoor moet een zogenoemde niet-reinigbaarheid verklaring bij de overheid worden aangevraagd. Voor de bepaling of grond reinigbaar is, wordt onder andere gekeken naar de reinigingskosten.

De substantiële verhoging van de stortbelasting zal ook moeten leiden tot een heroverweging van de voorwaarden in de Regeling beoordeling reinigbaarheid grond. Uit navraag bij Rijkswaterstaat, die de regeling namens de overheid uitvoert, blijkt dat de gevolgen van de verhoging van de stortbelasting ook beleidsmatig niet zijn geëvalueerd.

In de nota van toelichting op het Belastingplan staat dat het kabinet openstaat voor alternatieve dekking binnen het circulaire domein. Er is kennelijk een “Werkgroep afvalsector” opgericht die met alternatieven mag komen. Dat vinden wij de omgekeerde wereld. Het is immers eerst aan het kabinet om deugdelijk te onderzoeken wat de positieve en negatieve effecten zijn van een belastingmaatregel, zeker een maatregel van deze impact.

Alles overziende roepen wij u op om:

- niet in te stemmen met de voorgenomen verhoging van de stortbelasting per 2028, maar het kabinet te vragen om eerst zelf de gevolgen van deze grote verhoging te onderzoeken;
- te verzoeken om daarbij specifiek de effecten voor het reinigen van verontreinigde grond in beeld te brengen, inclusief de gevolgen van de kostenstijging van bodemsanering voor herontwikkeling van bodemsaneringslocaties voor bijvoorbeeld woningbouw;
- indien de verhoging generiek in stand blijft, te voorzien in een vrijstellingsregeling voor grondreinigingsresidu.

Uiteraard zijn wij bereid tot het geven van een nadere toelichting. Daarvoor kunt u contact opnemen met onze secretaris drs. ing. Arjan Hol (arjanhol@nvp.nl / 06-41483390).

Met vriendelijke groet,

i.o.



Hans Boer
voorzitter